

[Ole Bjørn Kraft.]

ærede Forsvarsminister forelagde og begrundede Forslaget. Om denne Tale kan det med Rette siges, at den var bedre end Forslaget selv. Jeg kan ikke opfatte Ministerens Udtalelser anderledes, end at hermed afsluttedes en Periode i dansk forsvarspolitisk Historie. Det er imidlertid nødvendigt i samme Aandedræt at tilføje, at denne Artikel, som det ærede Medlem Hr. Hassing Jørgensen har skrevet i sit Blad, og hvori han netop vil hævde, at den principielle Uoverensstemmelse stadig er til Stede, at der ingen Ændring er sket, skaber stor Uklarhed om, hvordan Stillingen er. Det forekommer mig, at denne Artikel staar i den ejendommeligste Modsetning til de Udtalelser, som Forsvarsministeren fremsatte, da han begrundede Regeringens Forslag. Men trods alt skulde vi være naaet saa langt, at intet ansvarligt dansk Parti længere kræver Militærudgifterne nedsat, intet Parti kræver Afrustning, intet Parti nægter længere, at en Militærordning er nødvendig.

Saaledes som Forsvarsministeren fastslog Ordningens Formaal, har de to principielle Grundanskuelser nærmet sig hinanden saa meget, at der ikke længere synes at være en Væsens-, selv om der stadig er en betydelig Gradsforskel mellem dem, i Særdelshed i Vurderingen af Forsvarets Formaal. Med Tilfredshed noterer jeg, at Ordet Bevogtning, der saa let genkalder Erindringen om tidligere principielle Modsetninger, og som under alle Omstændigheder let giver Anledning til Misforstaaelse, ikke blev anvendt i Ministerens Tale. Det vilde ogsaa efter Forslagets Indhold have været højst urimeligt, for det er ikke en dækkende Betegnelse for en Ordning, som har til Hensigt at anvende U-Baade, Torpedobaade, Jagere, Bombardementsmaskiner, svært motoriseret Artilleri, Panservogne o. s. v., o. s. v. til Løsning af de foreliggende Opgaver.

Under Debatten for et Aar siden erklærede jeg paa mit Partis Vegne, at vi var villige til at tage det svenske Socialdemokratis Formaaalsparagraf som Udgangspunkt for en Forhandling. Jeg ser ikke rettere, end at Forsvarsministeren, hvis der skal være Mening i hans Udtalelse, i Princippet har stillet sig paa Linie med det svenske Socialdemokrati. Hvis jeg har Ret og denne Linie bliver fastholdt som Rettesnor for Regeringens Politik, kan man ikke paa Forhaand afvise, at en vis Mulighed for Drøftelse er til Stede.

Naar vi nu efter saa mange Aars politisk

Strid om denne Sag ser tilbage paa dansk Forsvarspolitik, saa tegner sig for vort Øje to egentlig ganske interessante Linier; den ene viser fra Aarhundredets Begyndelse og til 1932-Ordningen et stadigt Fald, en stadig nedadgaaende Tendens i Forsvarets Styrke og i de anvendte Udgifter; den anden Linie viser en stadig opadgaaende Tendens i den Styrke og i de Udgifter, som de to Regeringspartier har ment det nødvendigt at afsætte til militærpolitiske Formaal. Med Fremsættelsen af dette Forslag begynder Udgiftslinien, om end ikke Omfanget af Landets Forsvar, for første Gang paa ny at stige, samtidig med at Regeringspartiernes militærpolitiske Linie stiger i en rask Kurve med Hensyn til Udgifterne. Naar man har disse to Linier for Øje, burde der være en Mulighed til Stede for Forstaaelse, i det mindste et Udgangspunkt for Forhandling.

Det afgørende i Spørgsmaalet er naturligvis, om der kan skabes Overensstemmelse om de praktiske Konsekvenser af Indstillingen, om det principielle Skridt, som jeg trods alt synes, at Forslaget uanset alle dets store Mangler er et vist Udtryk for, efterfølges af praktiske Foranstaltninger og af positive Handlinger, om Forslagets Forelæggelse er et første Skridt eller et sidste.

Herom ved vi endnu intet, og de Svar, vi hidtil har faaet fra forskellig Side inden for Regeringskoalitions kredse, har ikke skabt Klarhed herom. Man har diskuteret, om det var Det radikale Parti eller Socialdemokratiet, der afgørende havde præget Lovforslaget. Jeg skal ikke sige noget herom. Det er Regeringens Forslag, og det er Regeringen, der maa bestemme dets Skæbne, men hvis jeg skulde give det nogen Betegnelse, vilde jeg sige, at det var et Kompromis. En rigtig principiel Indstilling har faaet en forkert, utilstrækkelig, forkastelig praktisk Udformning. Hvad Aarsagerne er hertil, skal jeg ikke ved denne Lejlighed beskæftige mig nærmere med.

Forslaget er efter vor Opfattelse uklart og undertiden selvmodsigende, det følger ikke sine egne Forudsætninger, det undlader at handle, hvor det selv i sin Udformnings Grundlinie opfordrer dertil, det er ikke konsekvent, og det er vankelmødt; men det fornægter intetsteds principielt og paa afgørende Maade hverken i sine Begreber eller i sin Udformning sine Hensigter, som ikke kan være andet end et med moderne Vaaben udstyret Værn for vor neutrale Selvbestemmelsesret. Hvis dette er rigtigt — og jeg kan ikke se, det vil